

Nr 71.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om
ändring i vissa delar av 14 kap. strafflagen; given
Stockholms slott den 11 februari 1921.*

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om ändring i vissa delar av 14 kap. strafflagen.

GUSTAF.

Birger Ekeberg.

Förslag

till

LAGom ändring i vissa delar av 14 kap. strafflagen.¹

Häri genom förordnas, att 14 kap. 22, 23, 24, 25, 26 och 27 §§ strafflagen skola erhålla följande ändrade lydelse:

22 §.

Har kvinna, som av olovlig beblandelse blivit havande, vid födseln eller därefter uppsåtligen dödat sitt foster, vare sig genom handaverkan eller underlåtenhet av det, som till fostrets bibehållande vid liv nödigt var; dömes, för barnamord, till straffarbete från och med sex månader till och med fyra år. Äro omständigheterna synnerligen försvårande; må tiden för straffarbetet till sex år höjas: äro de synnerligen mildrande; må till fängelse, dock ej under sex månader, dömas.

23 §.

Har kvinnan med berätt mod gjort försök att döda fostret, och blev endast genom omständigheter, som voro av hennes vilja oberoende, brottets fullbordan förhindrad, eller har hon utsatt fostret eller det uppsåtligen från sig skilt och i hjälplöst tillstånd försatt; varde hon dömd till fängelse eller till straffarbete i högst ett år. Fick fostret svår kroppsskada, eller ljöt det, utan moderns uppsåt, döden; dömes till straffarbete eller fängelse från och med sex månader till och med två år. Sättes fostret ut å sådant ställe eller under sådana omständigheter, som i 32 § sägas; vare straffet böter eller fängelse i högst sex månader, men, om barnet fick svår kroppsskada eller död, fängelse eller straffarbete i högst ett år.

24 §.

Har kvinnan sökt enslighet vid födseln, och varder fostrets död, utan hennes uppsåt, orsakad av det hjälplösa tillstånd, vari hon sig försatt; dömes till fängelse eller straffarbete i högst två år.

25 §.

Har kvinna, som av olovlig beblandelse havande varit, fött i enslighet och fostret förstört eller å lönn lagt; dömes, om hon den enslighet sökt, till fängelse, och, om hon den ej sökt, till sådant straff i högst sex månader, där ej i något av dessa fall utrönes, att fostret omkommit utan moderns vållande, eller att det varit dödfött eller så ofullgånget, att det ej med liv framfödas kunnat.

26 §.

Kvinna, som, i uppsåt att döda eller fördriva sitt foster, nyttjar invärtes eller utvärtes medel, som sådan verkan hava kan, varde dömd, om fostret kommer utan liv eller ofullgånget fram, till fängelse, och, i annat fall, till fängelse i högst sex månader eller böter.

27 §.

Den som, med kvinnans vilja, söker döda eller fördriva hennes foster, på sätt i 26 § sägs, varde dömd, om fostret kommer utan liv eller ofullgånget fram, till straffarbete från och med sex månader till och med två år eller till fängelse i minst sex månader, och, i annat fall, till fängelse i högst ett år.

Begår någon brott, som här sägs, vanemässigt eller för att därmed bereda sig vinning; dömes, om fostret kommer utan liv eller ofullgånget fram, till straffarbete från och med ett till och med sex år, och, i annat fall, till sådant arbete i högst ett år.

*Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
fredagen den 14 januari 1921.*

Närvarande:

Statsministern friherre DE GEER, ministern för utrikes ärendena greve WRANGEL, statsråden ERICSSON, DAHLBERG, MURRAY, ELMQUIST, MALM, BERGQVIST, HAMMARSKJÖLD, EKEBERG, TAMM, HANSSON.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet Ekeberg anmälde det av särskilda sakkunniga den 10 januari 1921 avgivna betänkande och förslag rörande ändring i 14 kap. 22, 23, 24, 25, 26 och 27 §§ strafflagen, vilket betänkande innefattar förslag till lag angående ändring i vissa delar av 14 kap. strafflagen.

Efter att hava lämnat en redogörelse för betänkandets innehåll, hemställde föredraganden, att Kungl. Maj:t täcktes förordna, att, för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål, lagrådets yttrande skulle genom utdrag av protokollet inhämtas över det av de sakkunniga framlagda lagförslaget.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Ivar Brynolf.

*Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd fredagen
den 4 februari 1921.*

Närvarande:

Justitierådet BERGLÖF, regeringsrådet ERNBERG, justitieråden MOLIN, AP-
PELBERG.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokollet över justitie-
departementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den
14 januari 1921, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets yttrande skulle
för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas över upp-
rättat förslag till lag angående ändring i vissa delar av 14 kap. straff-
lagen.

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, hade inför lagrådet före-
dragits av juris doktorn Alvar Montelius.

Lagrådet yttrade:

Förslaget innebär i huvudsak endast lindring i nu stadgade straffsatser
för de i förevarande delar av 14 kap. strafflagen omhandlade brotten.
I avseende härå har lagrådet ej funnit anledning till andra anmärkningar
än att dels inrymmande i 25 § av bötesstraff i strafflatituden icke kan
anses tillrådligt och dels ordningen mellan de olika straffarter, som ingå i
straffet i 26 § för försök till fosterfördrivning, lämpligen bör omkastas, så
att fängelsestraffet upptages i första hand.

Vad angår i övrigt föreslagna ändringar må anmärkas följande:

Med försök att döda foster är i 23 § i straffhänseende likställt utsät-
tande av foster och i paragrafen angiven därmed jämförlig åtgärd, dock endast
under förutsättning, att fostret finnes vid liv igen. Utsätter kvinna, som
blivit havande av olovlig beblandelse, sitt foster utan uppsåt att döda fostret,
och dör det, är sålunda förevarande paragraf efter sin lydelse icke till-

lämplig, och då annat lagrum, som kan anses åsyfta sådant fall, ej finnes, föreligger alltså, såsom de sakkunniga framhållit, en lucka i lagen. Det kan ifrågasättas, om det varit nödvändigt att i detta sammanhang avhjälpa denna brist. Men om så anses böra ske därigenom att här upptages straff jämväl för det fall att fostret efter utsättandet utan moderns uppsåt ljuter döden, synes riktigast, att de två olika slagen av brott behandlas vart för sig. Vill man emellertid i enlighet med förslaget för närvarande genomföra ändringen med minsta möjliga jämkning av den nuvarande lagtexten, torde det likväl vara nödvändigt, att orden »och fanns fostret vid liv igen» utgå samt att de tillagda orden »eller ljöt det, utan moderns uppsåt, döden» uttryckligen hänföras allenast till utsättandet.

Ur protokollet:

Erik Ölander.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott fredagen den 11 februari 1921.

Närvarande:

Statsministern friherre DE GEER, ministern för utrikes ärendena greve WRANGEL, statsråden ERICSSON, DAHLBERG, MURRAY, ELMQUIST, BERGQVIST, HAMMARSKJÖLD, EKEBERG, TAMM och HANSSON.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet Ekeberg anmälde lagrådets den 4 i denna månad avgivna utlåtande över det den 14 januari 1921 till lagrådet remitterade förslaget till lag angående ändring i vissa delar av 14 kap. strafflagen.

Föredraganden lämnade en redogörelse för innehållet i lagrådets yttrande samt anförde därefter, att, då han funnit vad lagrådet erinrat beträffande 25 och 26 §§ böra föranleda ändring i berörda paragrafer, dessa omarbetats i enlighet med vad lagrådet anmärkt, och att han, i anledning av vad lagrådet anført i fråga om 23 §, i denna paragraf låtit vidtaga den ändring att orden »och fanns fostret vid liv igen» uteslutits.

Föredraganden uppläste härefter det sålunda omarbetade förslaget samt hemställde att detsamma måtte, jämlikt § 87 regeringsformen, genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter bitädda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen förordna, att till riksdagen skulle avlätas proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Ivar Brynolf.
